

Програма дистанційного курсу з предмету Основи правознавства «Правові відносини. Правопорушення. Юридична відповідальність» для учнів 9 – го класу.

Дистанційний курс складено згідно оновленої навчальної програми «Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів», затвердженої наказом МОН України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів», відповідно до положень «Концепції Нової української школи» (2016 р.). Календарно-тематичне планування з основ правознавства спрямоване на реалізацію вимог освітньої галузі «Суспільствознавство» Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Дистанцій курс містить в собі теоретичні матеріали, глосарій, презентації, практичні заняття, пов'язані з роботою над статтями Кодексів, газет, тестові завдання, юридичні задачі, на вирішення правових ситуацій, що допоможе в подальшому учням в повній мірі реалізовувати свої права та виконувати обов'язки, не чинити протиправних дій, як діяти, якщо стали свідком правопорушення, учасником правовідносин.

Матеріали кожного заняття подано за такою схемою: теоретичний матеріал, практичні завдання, різнорівневі тести для самоконтролю, мультимедійна презентація.

У курсі реалізовано авторську ідею максимально сконцентрувати увагу школярів на засвоєнні програмового матеріалу за рахунок відпрацювання практичного вміння знаходити шляхи вирішення правових ситуацій, які дуже часто трапляються в житті, та попередити потрапляння в неприємні ситуації, пов'язані з порушенням закону.

Адже метою навчання правознавства в школі, а також даного дистанційного курсу є надання учням основ правових знань, виховання поваги й любові до своєї держави та державотворчих і правотворчих традицій,

забезпечення умов для формування елементів правової культури, правових орієнтирів і правомірної поведінки школярів.

Правознавство як навчальний предмет сприяє становленню особистості, розвитку критичного мислення, логіки, здатності розуміти й оцінювати правові явища та процеси, аналізувати різноманітні життєві ситуації відповідно дій правових норм; спонукає учнів ставити запитання та шукати відповіді щодо ролі держави й права в житті людини і суспільства. Знання основ правознавства формує певну систему цінностей, впливає на правосвідомість учнів та рівень їхньої правової культури, прищеплює інтерес до права, заохочує до свідомої реалізації, застосування й додержання правових норм.

У дистанційному курсі особливу увагу приділено правовідносинам, учасниками яких є неповнолітні особи. Це уможливлює разом з формуванням конкретних знань і загальноправових уявлень учнів застосування ними правових знань для реалізації й захисту ними прав, свобод і законних інтересів, регулювання взаємовідносин з іншими людьми, вибору правомірних моделей поведінки в життєвих ситуаціях, а також застосовувати критичне мислення, аналіз і синтез правового матеріалу.

Зміст курсу відповідає віковим особливостям учнів і сучасним освітнім викликам, передбачає чіткі орієнтири для оцінювання результатів навчання учнів, що вможливлює активізацію їхньої пізнавальної діяльності й усуває перевантаження.

Структура дистанційних занять складається з п'яти елементів:

1. Мотивація.
2. Оголошення і представлення теми та очікуваних навчальних результатів.(резюме заняття)

3. Надання необхідної інформації.
4. Інтерактивні вправи (центральна частина заняття).
5. Підсумки та оцінювання результатів уроку.

Інтерактивна частина складає приблизно 60 % всього заняття.

Завдяки цьому учні отримують можливість самостійно працювати

(у тому числі з правовими та іншими джерелами) і набувати навичок співробітництва одне з одним, уміння аналізувати сучасну ситуацію. Окрім інтерактивних методів, на уроках «Практичного права» застосовуються комп'ютерні навчальні технології, особливо під час роботи з правовими документами.

Під час вивчення тем, що пов'язані з правовою ситуацією в країні, доцільно організувати дебати та дискусії, запропонувати учням написати твори-роздуми з приводу тих чи інших питань правового життя нашої держави. Такі види роботи пропонуються в курсі, а також велика кількість практичних завдань, на вирішення юридичних задач, правових ситуацій, тощо.

Проте не слід забувати про таку специфіку правознавства, як необхідність надавати точні формулювання. У зв'язку з цим більше уваги слід приділяти роботі з правовими поняттями (у цьому дистанційному курсі приділено увагу основним правовим поняттям) й правовими документами.

Задля набуття предметно-правової компетентності та наскрізних вмінь відповідно до державних вимог загальноосвітньої підготовки учнів окремим структурним складником є *практичні заняття*. Вони є уроками застосування учнями знань та мають допомогти їм сформулювати уявлення про тему, що вивчається з практичним застосуванням у житті. Кожне з пропонованих

практичних занять є тематичним і має певне змістове наповнення відповідно до місця заняття в контексті конкретної теми.

Практичні заняття передбачають переважно самостійну роботу учнів над певними аспектами змісту теми з використанням різноманітних джерел знань (підручників, посібників, довідкового матеріалу, Інтернет-ресурсів тощо). На практичних заняттях учитель виконує роль консультанта – організатора самостійної роботи учнів, надає їм допомогу відповідно до їхніх пізнавальних можливостей і потреб.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з основ правознавства

Під час оцінювання навчальних досягнень із правознавства враховується:

- рівень оволодіння знаннями про систему об’єктивно існуючих державно-правових реалій;
- рівень умінь аналізувати суспільно-політичні події, користуватися правовими актами, юридичною літературою;
- рівень сформованості навичок діяти згідно з нормами права у конкретних життєвих ситуаціях.

Всі види оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються за критеріями, наведеними в таблиці.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень/учениця усно в загальних рисах відтворює один-два юридичні терміни окремої теми
	2	Учень/учениця на рівні «так—ні» усно відтворює кілька термінів, вибирає правильний варіант відповіді із двох запропонованих
	3	Учень/учениця одним простим реченням передає зміст частини теми, знаходить відповідь на закрите запитання у тексті підручника
II. Середній	4	Учень/учениця відповідає на окреме питання за допомогою вчителя, репродуктивно відтворює частину навчального матеріалу теми одним — двома простими реченнями, формулює визначення юридичного поняття
	5	Учень/учениця відтворює окрему частину основного змісту навчальної теми, відповідаючи на запитання вчителя, визначає одну-дві окремі ознаки правових понять

	6	Учень/учениця у цілому відтворює частину навчального матеріалу теми, у цілому правильно використовує окремі юридичні терміни аналізує прості юридичні ситуації, розв'язує тестові завдання першого рівня; може користуватись за допомогою вчителя (зразок, пам'ятка) окремими положеннями нормативних актів
III. Достатній	7	Учень/учениця самостійно відтворює окрему частину теми, застосовуючи мінімальну юридичну термінологію, дати визначення понять, аналізує зміст правових документів за простим планом, розв'язує елементарні юридичні задачі за допомогою вчителя, знаходить окремі правові норми в тексті нормативних актів
	8	Учень/учениця в основному володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією; може зіставляти, узагальнювати, інформацію за допомогою учителя; складати прості таблиці, схеми, аналізувати положення нормативно-правового акту за допомогою вчителя
	9	Учень/учениця оперує вивченим матеріалом на рівні теми, може самостійно його відтворювати, аналізувати положення нормативно-правових актів, підтверджувати одним — двома аргументами висловлене ним судження щодо правового явища; самостійно розв'язувати юридичні задачі середнього рівня складності

IV. Високий	10	Учень/учениця вільно викладає правові питання, застосовуючи необхідну юридичну термінологію; вирішувати за допомогою вчителя тестові завдання вищого рівня; самостійно складати таблиці, структурно-логічні схеми з правових питань, аналізувати правові ситуації, дати відгук (рецензію) на відповідь іншого учня
	11	Учень/учениця володіє глибокими знаннями, може вільно висловлювати власні судження та аргументує їх, самостійно користується окремими джерелами права; може підготувати повідомлення з юридичної тематики; самостійно вирішує тестові завдання вищого рівня та певні правові ситуації, може використовувати інформацію з додаткової літератури (використання додаткової літератури не є обов'язковою вимогою)
	12	Учень/учениця ґрунтовно викладає правові питання, висловлює власну позицію і переконливо її аргументує; самостійно знаходить, оцінює та використовує джерела юридичної інформації, зокрема наочні, вміє узагальнити вивчений матеріал, використовує набуті знання і вміння в практичній урочній діяльності (участь в дискусіях, засіданнях «круглих столів» тощо); може самостійно вирішувати юридичні задачі, застосовуючи правові знання

Шановні дев'ятикласники, за результатами вивчення курсу ви буде вміти:

- називати ознаки правовідносин, правопорушення, юридичної відповідальності;
- пояснювати та застосовувати поняття: «правовідносини», «склад правовідносин», «юридичні факти», «правопорушення», «юридична відповідальність»;
- характеризувати підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин; склад і види правопорушень; підстави і види юридичної відповідальності;
- наводити приклади юридичних фактів, видів правопорушень;
- описувати обставини, що виключають шкідливість (суспільну небезпеку) діяння;
- розв'язувати правові ситуації з використанням знань про правовідносини, правопорушення та юридичну відповідальність;
- застосовувати засвоєні поняття та вміння під час розв'язування простих правових ситуацій та регулюванні власної поведінки відповідно до норм права;
- висловлювати судження щодо ролі правовідносин у житті людини і суспільства;
- оцінювати власну поведінку й поведінку інших осіб щодо її правомірності.

Шановні дев'ятикласники, бажаю вам успіху у навчанні!

Сподіваюся на плідну працю та легке засвоєння навчального матеріалу дистанційного курсу!

